

**ЮВІЛЕЙ
НАОМА:
ШЛЯХИ
РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО
МИСТЕЦТВО-
ЗНАВСТВА**

До 130-
річчя від дня
народження
Георгія
Нарбута

Тези
і матеріали
доповідей
Всеукраїнської
наукової конференції
молодих науковців,
аспірантів і студентів
22 квітня 2016 року

Міністерство культури України
Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
Кафедра теорії та історії мистецтва

ЮВІЛЕЙ НАОМА: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА (до 130-річчя від дня народження Г. Нарбута)

ТЕЗИ і МАТЕРІАЛИ
ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської
наукової конференції
молодих науковців,
аспірантів і студентів

22 квітня 2016 року

Київ
«Видавництво «Фенікс»
2017

УДК 378:7(477-25)
ББК 85.10р(4УКР)32
Ю 14

Друкується за рішенням Вченої ради НАОМА

Керівники конференції: завідувач кафедри ТІМ, дійсний член НАМУ,
професор, доктор мистецтвознавства О. К. Федорук, проректор
з наукової роботи НАОМА, доцент, кандидат мистецтвознавства
О. П. Ковальчук, професор, доктор мистецтвознавства О. А. Лагутенко,
доцент, кандидат архітектури А. М. Давидов

Ювілей НАОМА: шляхи розвитку українського мистецтвознавства
Тези і матеріали доп. міжвуз. наук. конф. молодих науковців, аспірантів
і студентів, 22 квітня 2016 р. / М-во культури України, НАОМА –
Київ: «Вид-во «Фенікс», 2017. – 140 с.
ISBN 978-966-136-421-8

У виданні представлені тези та матеріали Всеукраїнської наукової
конференції молодих науковців, аспірантів та студентів. Конференція
організована кафедрою теорії та історії мистецтва і присвячена сторіччю
Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури.
Тематика наукових доповідей охоплює актуальні питання розвитку
теорії та історії мистецтва й архітектури.

УДК 378.7(477-25)
ББК 85.10р(4УКР)32

ISBN 978-966-136-421-8

Живкова Олена Вікторівна. Атрибуція портрета Миколи Ломтєва і музею Ханенків.....	78
Лай Юзгз Подсолнух и портрете и портрет подсолнуха: трансформація жанрів в живописи XVII – XIX века.....	81
Левинська Юлія Сергіївна. Техніко-технологічні особливості ікони початку XX ст. «Покрова Пресвятої Богородиці» зі збірки НМЦНАПУ.....	82
Ляйтнер Олена Євгенівна. Педагогічний аспект життя та творчості Т. М. Голембієвської.....	83
Майстренко Вакуленко Юлія Вячеславівна. Естетика рисунка. Пам'яті Миколи Андрійовича Стороженка.....	84
Мальцева Ольга Миколаївна. Історія дослідження золотої та срібної справи Київської губернії XIX – початку XX ст.....	85
Нікітін Андрій Володимирович. Сторінки історії кафедри рисунка НАОМА.....	87
Ніколаюк Тетяна Анатоліївна. Тема козаччини у творчості українських художників.....	88
Новикова Злата Дмитрівна. Зв'язок козацької держави з розвитком українського бароко.....	90
Олексійченко Ольга Валентинівна. Сільська тематика в українському пейзажному живописі: традиції та сучасність.....	91
Павлов Андрій Євгенович. Графічний дизайн і молодіжні субкультури	91
Решетньова Ганна Олексіївна. Атрибуція фарфорової скульптури з Мейсенського заводу середини XVIII ст.....	93
Рыжова Ольга Олеговна. Значение рентгенографического анализа в реставрации и атрибуции живописи (на примере произведений из коллекции НКПИКЗ).....	94
Русяєва Марина Вікторівна. Іконографія Ніке, що здійснює лібацію, на золотих сережках ранньоелліністичного періоду.....	95
Собкович Олеся Сергіївна. Художня критика як форма соціокультурного впливу.....	97
Станичнов Олег Олегович. Вплив польського живопису на українське мистецтво кінця XIX – початку XX століть.....	98
Тимченко Тетяна Ростиславівна. Роль техніко-технологічних досліджень у сучасному мистецтвознавстві.....	99
Філатова Марина Іванівна. Французька антинаполеонівська карикатура початку XIX ст. з колекції Харківського художнього музею.....	100
Філімонова Аліса Сергіївна. Мариністика у творчості В. Орловського.....	101
Харіна Юлія Олександрівна. «Дев'ять Плодів Духа» Д. М. Камерон.....	102
Чжан Ібо. Спілка скульпторів Сучжоу: симбіоз традицій та модерності...103	

ВСТУПНЕ СЛОВО

Цьогорічна Всеукраїнська наукова конференція «Ювілей НАСМА (науки розвитку українського мистецтвознавства), друга за часом і висвітленням актуальних проблем, є фактично пролонгацією наукової заповіді, що адаптують зміст і форму історико-мистецької прохвилі «100 років Українській Державній Академії Мистецтва». Вона фактологічно співпадає з 100-річчям від дня народження Георгія Нарбута (генерального графика та ректора Академії в Києві (1918-1920)), як рівно ж із 100-річчям від дня народження його сина Дмитра Нарбута, легендарного художника-характерника.

Ювілейні дати батька і сина урізноманітнили суть проблематики, вивчення та висвітлення наукової програми конференції й сфокусували увагу на ретроспекції історичної дати 5 грудня 1917 року, як рішення Центральної Ради України про заснування УДАМ. Це нікопомне рішення було нелегко прийняти українською владою у складну добу боротьби України за свою незалежність, що співпадає з нинішніми аналогічно драматичними умовами відродження, нападу Росії на Україну з метою відновлення цілісності імперської території під збанкрутілим гаслом «дружби народів».

Урочистості конференції додала присутність видатних майстрів українського мистецтва сучасності, художників різних поколінь і мистецьких спрямувань: Галини Севрук, Василя Чебанника, Анатолія Криволапа. Ім було про що розповісти учасникам-науковцям, аспірантам, студентам! Вони поділилися з присутніми власними думками, розповіли про свій мистецький шлях, розкрили своє розуміння сучасного мистецького процесу України. Кожен з них виступив з емоційно наснаженим вступним словом.

Структура нинішньої конференції мала окреслене наукове спрямування стосовно розвитку українського мистецтва й архітектури під кутом зору столітнього шляху НАСМА та мистецького досвіду України. Така система наукової диференціації проблеми співпала із завданнями, що стояли перед учасниками минулорічного наукового зібрання. Ювілей видатного графика-ректора академії, однак, привніс нові наголоси та свіжі пріоритетні інтерпретації наукового відчуття феномену унікальної постаті Георгія Нарбута в кліматі формування Української академії мистецтва як вищої національної мистецької інституції. Засновники академії у статутних документах та навчальній програмі визначили пріоритети виховання національних мистецьких кадрів у параметрах розвитку українського мистецтва як домінуючу ціль.

Учасники цьогорічної конференції у доповідях, виступах, під час дискусій наголосили на проблемних завданнях сучасної мистецтвознавчої та архітектурознавчої наук, виявили відповідні глибину і широту наукових зацікавлень, уявлень та суджень. Було поставлено чимало завдань, виникло немало нових питань. Їх слід розв'язувати у процесі нашої подальшої інтегральної праці, нових горизонтів наукового спілкування і в ході конкретних аргументованих форм новітнього пізнання теорії та історії українського мистецтва і архітектури.

Олександр Федорук, професор, дійсний член НАМУ,
доктор мистецтвознавства

Олексійченко Ольга Валентинівна, магістр КДПУ
(науков. керів. О. О. Петренко)

Сільська тематика в українському пейзажному живописі: традиції та сучасність

Ключові слова: живопис, пейзаж, сільський пейзаж, народність.

Людині властиво вдивлятися у природу, розуміючи її не тільки в реальному просторі, а й у творах мистецтва. Земля України зберігає багато пам'яток культури світового значення, водночас стає джерелом натхнення для художників минулого і сучасного. Сільська місцевість, життя простого українського народу, самобутні національні риси привертати увагу багатьох митців. Можемо прослідкувати розвиток сільського живопису від давніших часів до сьогодення. Порівнюючи творчість українських митців, не можна не виділити спільну рису в передачі образу недоторканості природи і гармонійного життя людини в ній. Дану характерну рису ми бачимо в пейзажах С. Васильківського. Митець подає елемент народності на ринні із поглибленою реалістичністю зображення. К. Трутовський у роботах передає не тільки негативні моменти життя людей, а й смак природи, ті риси, які можуть бути притаманні тільки сільському пейзажу. Пейзажний мотив Г. Магмедова відкриває глядачу ліризм та особистісне враження людини від зображуваного. У роботах із легкістю прочитується відношення і емоційний стан автора. Сучасний сільський жанр присутній в багатьох живописних течіях, відображаючи спільну проблематику різними виразними засобами.

Сільський жанр повертає глядача до історичних витоків, відкриває завісу не тільки минулого, а й сучасного життя українського народу, показуючи тим самим реальність поза межами особистісного простору людини.

Павлов Андрій Євгенович, аспірант ХДАДМ
(науков. керів. О. В. Соболев)

Графічний дизайн і молодіжні субкультури

Ключові слова: субкультура хіпстерів, графічний дизайн.

Вивчення соціокультурного простору молодіжних субкультур нині перебуває в полі зору української науки. У радянський період дискурс молодіжної теми був вкрай однобічним, він висвітлювався вирятково в мажорному ключі. Молодіжні субкультури, з'явилися на початку 1950-х рр. Спочатку це були Теди. У 1960-х рр. за ними пішли Моди, а в 70-х рр. – бритоголові й панки. Однією з найсучасніших і водночас найменш вивчених молодіжних